

Ekoci – eko civilna inicijativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4,3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055
Fb:Ekoci - eko civilna inicijativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen ;
SOSS-samooskrbne so bivanjske skupnosti Slovenije: Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni;

Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano

Ministrica ga. Irena Šinko

Državna sekretarka ga. Tatjana Buzeti

POBUDA ZA ČIMPREJŠNJO BIODIVERZITETNO OZELENITEV KRASA ŽE JESENI- SEMENSKE KROGLICE – »UŽITNI PREHRANSKI GOZDNI VRT« IN NARAVNO OKOLJE« PRILAGOJENO NA PODNEBNE SPREMEMBE

Na vas se obračamo s prošnjo za preučitev pobude in predlogi, ki smo jih pripravili s strokovnjaki različnih področij, **kako vam lahko pomagamo z naprednimi znanji in aktivnostmi pri čimprejšnji ozelenitvi Krasa** po požaru s pričetkom pred jesenskim dežjem. Somišljenike Ekoci – eko civilna inicijativa Slovenije, Samooskrbni.net, gibanja Oskrbimo Slovenijo –Štafeta semen in člane številnih združenj in društev skrbi, da bodo administrativni postopki kot podlaga za ozelenitev Krasa trajali predolgo. Menimo, da je nujno **takoj pomagati naravi, da si ustvari vsaj podrast** - da ne bi burja odnesla dodatne prsti iz Krasa in da preprečimo erozijo.

Obstajajo enostavni postopki aktiviranja rasti rastlin, ki vzpostavijo podrast in tako varujejo prst pred izsušitvijo in povečajo **biodiverzitetno s pomočjo semenskih kroglic**, ki bi jih odvrgli z droni ali helikopterji iz zraka. Semenske kroglice bi napolnili s semeni avtohtonih kraških rastlin kot so smilj, šetraj, storžki borovcev, ruj, tatarska ajda, sibirsko žito, mešanice kraških trav, grmovnic, brina in ostalih avtohtonih semen.

Podrast bi bila osnova za biodiverzitetno obogatitev naravnega okolja tudi za ustvarjanje užitnega **prehranskega vrta »forest garden« gozdnega vrta**, ki se v tujini zelo uvajajo, saj se zavedajo prehranske (ne varnosti) in pomena biodiverzitet.

Zavedamo se namreč, **da bo fizično pogozdovanje dolgotrajno, vzdrževanje pogozdovalnih rastlin težko**, zaradi neaktiviranih bojnih sredstev in težje dostopnosti na nekaterih območjih tudi zelo oteženo, skrb za sadilke pa zelo zahtevno. Velik je problem divjih prašičev, ki so ostali na pogorišču in uničujejo še tisto nekaj podrasti kar je ostalo, zato predlagamo rešitev kjer bi lahko za izdelovanje semenskih kroglic aktivirali tudi civilno prebivalstvo, ki sedaj želi pogozdovati.

Predlagamo, **da se pri sanaciji Krasa vključi razmislek katere površine je potrebno ponovno pogozditi in katere pa nameniti za povečanje prehranske varnosti**, kot so užitni gozdni vrtovi, vključitev odpornih rastlin sadja, pridelave zelišč in zdravilnih rastlin, ki bi lahko na tem področju zagotovila samooskrbo in je lahko tudi tržna priložnost ta razglasitev Slovenije kot eko cono Evrope, ki že sedaj slovi z nadstandardom v Evropi naravnimi habitatami Natura 2000, gozdovi in sonaravno pridelavo s Kraškim, tako velikim užitnim gozdnim vrtom pa še pridobi dodatno prednost in večjo prehransko varnost za svoje prebivalce.

Ekoci – eko civilna inicijativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4, 3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055
Fb: Ekoci - eko civilna inicijativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen ;
SOSS-samooskrbne so bivanjske skupnosti Slovenije: Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni;

PREDLAGAMO FAZNI PRISTOP

1. Država; Ministrstvo – ustanovi komisijo za preučitev stanja, popisovalcev Zavod za gozdove, Zavod za varstvo narave, kar je že poteka, kot smo seznanjeni iz medijev.
2. Angažiramo ljudstvo – vzpodbudimo aktivno državljanstvo, kot so nevladniki, okoljevarstveniki, strokovnjaki, družine z otroci, študenti in dijaki, nezaposleni, se povežemo z zavodi, ki izvajajo socialne aktivacije, z inštituti, ki izvajajo izobraževanja za javnost, **da skupaj pristopimo k izdelavi semenskih kroglic »seeds bombs«**
3. **Kratka razlaga izdelave semenskih kroglic:** vsebujejo dve tretjini humusa in eno tretjino ilovice ter semena ter vodo, oblikovano v kroglico v obliki cmoka z dodanimi avtohtonimi rastlinami trav, zdravilnih rastlin, kraškega šetraja, sivke morda za tatarske ajde, sibirskega žita, avtohtonih trajnih mešanic, morda grmovnicami, rujem, olivami. Semenske kroglice, bi oblikovali s semeni rastlin, ki dobro premagujejo sušo in hitro rastejo, ustvarijo podrast in preprečijo nadaljnjo odnašanje prsti. Predlagamo, da dobre prakse iz tujine pogledate v videih na spodnji povezavi:
 - a) Izdelava semenskih kroglic po načelih soustanovitelja permakulture Masanobu Fukooka <https://www.youtube.com/watch?v=KF33FxDNJsU>
 - b) Izdelava semenskih kroglic doma: <https://www.youtube.com/watch?v=u8SLovl3Se4>
 - c) Takole se razvijajo semena iz semenskih kroglic, ko pride dež: .. <https://www.youtube.com/watch?v=RKZkiUEhoJg>
4. Ko so **semenske kroglice narejene, angažiramo drone ali helikopterje**, ki razmečejo semenske kroglice. V Keniji Afriki, na Japonskem ter Avstraliji so na tak način posejali in posadili na milijone semen in dreves. Video:
 - a) sejanje semenskih kroglic z droni: These seed-firing drones plant thousands of trees each day/ <https://www.youtube.com/watch?v=nXophqU-rp4>
 - b) sejanje semenskih kroglic s helikopterji -tako v Keniji sejejo milijone dreves : Seeds Bombs Planting Millions of Trees in Kenya : <https://www.youtube.com/watch?v=6XR7HICfpOg>
 - c) takole so 3 milijone dreves posadili v Avstraliji: Tree-Planting drones <https://www.youtube.com/watch?v=7C7-uvmsG6Y>
5. **Vzdrževanje Krasa se nato nadaljuje z permakulturnimi pristopi, ki zagotavljajo heterogenost in vračajo divjino za krepitev biodiverzitete.** S permakulturnimi pristopi bi vnašali poleg klasičnega gozda, za katerega je potrebno ugotoviti za katera področja je primerna, še elemente jedilnih gozdov, s tem bi prispevali k dvigu samooskrbe v Sloveniji ter vračali ogljik v prst. S posaditvijo zdravilnih rastlin bi poskrbeli za ohranitev prsti, za zdravje prsti, poskrbeli za večjo samooskrbo s čaji ter trajnih žit, kjer teren to omogoča, kot so sibirsko žito, tatarska ajda ipd..

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije, Združenje za trajnostno prihodnost

Ulica Savinjske čete 4,3310 Žalec, Slovenija; www.ekoci.si; ekoci.si@gmail.com; t: +386 40 203 055
Fb:Ekoci - eko civilna iniciativa Slovenije Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen ;
SOSS-samooskrbne so bivanjske skupnosti Slovenije: Nič nas ne sme presenetiti - bodimo pripravljeni;

6. **Z varovanjem okolja in s krepitvijo biodiverzitete ter z ustvarjanjem užitnih prehranskih vrtov** (Forest garden) bi najhitreje prispevali k obnovi Krasa. Primer takšnega pristopa poznamo marsikje po svetu. npr: Video: Forest Garden: A forest garden with 500 Edible plant could lead to a sustainable future : https://www.youtube.com/watch?v=Q_m_OUPOzul
7. V nadaljevanju predlagamo, da se v načrtovanje vključijo nova znanja. **Danes govorimo o modro-zeleni infrastrukturi, to je kombinirana raba rastlin in vode, « blue-green infrastructure,«** Znanja za to področje, v Sloveniji že obstajajo.
8. Predlagamo, da se kmetovalcem, predlaga tudi uvrstitev **biodinamične metode za upravljanje z zemljišči in tlemi**, ki jih na slovenskih tleh uveljavljajo mnogi kmetje, in priporočajo napredni strokovnjaki , najbolj znana je večkrat evropsko nagrajen kmetija Černelič. Video: <https://www.youtube.com/watch?v=sMBIV9r6P-c>

Naprošamo za preučitev pobude in povratne informacije. V kolikor ste pripravljeni pristopiti k inovativnim pristopom, ki so v tujini že znani se bomo nevladniki in sodelujoči dodatno angažirali - se povezali z lastniki zemljišč, organizirali izobraževanja in podajali informacije ter organizirali izdelavo semenskih kroglic ter vam tako pomagali pri zahtevni nalogi ozelenitev Krasa. Predlagamo, da Ministrstvo pozove Botanične vrtove , Kmetijski inštitut Slovenije in semenarske hiše k donacij semen ali k oblikovanju donacijskega sklada za semena za Kras, da skupaj čimprej pomagamo naravi s semeni, da ustvari podrast.

Naprošamo vas za preučitev in čimprejšnji odgovor.

S spoštovanjem.

Podpisniki:

Ekoci - Eko civilna iniciativa Slovenija , Združenje za trajnostno prihodnost preds. Irena Rotar

Oskrbimo Slovenijo - Štafeta semen, Mateja Rotar

Mednarodni center za samooskrbo in Mednarodni center za ekoremediacije – prof. ddr. Ana Vovk

Sanja Lončar in Nataša Žagar, predsednici društva Ognjič in Samooskrbni.net

Amarant, ekološka pridelava semen, Fanči Perdih

Ajda Vrzenec, častna predsednica, Meta Vrhunc

in ostali somišljeniki.

Dne 28.7. 2022.